

Høringsnotat med forslag til ny forskrift om kompensasjon for renteutgifter til investering i læringsarenaer, utstyr og inventar i skolene fra Husbanken

Kunnskapsdepartementet sender med dette forslag til ny forskrift om kompensasjon for renteutgifter til investering i læringsarenaer, utstyr og inventar i skolene fra Husbanken på høring.

Bakgrunn for høringen

Stortinget har vedtatt en ny rentekompensasjonsordning for skole som skal tre i kraft 1. juli 2024. Formålet med ordningen er å stimulere kommunene til å investere i læringsarenaer, utstyr og inventar som bidrar til mer praktisk og variert opplæring i skolen. Den skal bidra til at elever på 5.-10.trinn får gode læringsarenaer tilrettelagt for praktisk læring i ulike fag. Ordningen skal administreres av Husbanken. I Kunnskapsdepartementets Prop. 1 S (2023-2024) fremgår for øvrig at «Regjeringa tek sikte på at rentekompensasjonsordninga skal ha ei total ramme på 8 mrd. kroner. Regjeringa foreslår at ein mrd. kroner blir fasa inn i statsbudsjettet for 2024».

Forslag

Kommuner kan søke om rentekompensasjon for investeringer i læringsarenaer, utstyr og inventar som bidrar til en mer praktisk og variert skolehverdag. Det er imidlertid ikke et vilkår at prosjektene skal være lånefinansiert for at rentekompensasjon kan gis.

Forslag til ny forskrift bygger på de samme prinsippene som i tidligere rentekompensasjonsordninger for skolebygg og svømmeanlegg. Det innebærer at den totale investeringsrammen i rentekompensasjonsordningen vil fordeles mellom kommunene, slik at hver kommune får en investeringsramme å forholde seg til. Fordelingsnøkkelen vil basere seg delvis på totalt elevtall på 5.-10.trinn og delvis på antall skoler i kommunen..

Forskriften beskriver formålet for ordningen og hvilke investeringstiltak som vil være omfattet. Videre foreslår Kunnskapsdepartementet i forskriften:

- at kommuner som ønsker det kan søke på vegne av private skoler med statstilskudd, innenfor egen ramme.
- at rentekompensasjon for deler av innendørs areal i et helt nytt skolebygg ikke omfattes av ordningen, men at prosjekter knyttet til uteareal ved nye skoler kan omfattes.
- at fristen for gjennomføring av omsøkte prosjekter skal være det året kommunen har fått tilsagn fra Husbanken + to år.

I forskriften er det forslått at det kun gis rentekompensasjon for anskaffelser i inventar og utstyr som skal føres i kommunens investeringsregnskap. Vi ber om høringsinstansenes syn på om dette gir en god innramming av ordningen, eller om det i praksis kan gi for snevre rammer for de prosjekter som kommunene planlegger innenfor ordningen.

Vi har gjort en endring i navnet på ordningen, som i budsjettproposisjonen het «Rentekompensasjon for investeringer i læringsarenaer og større utstyr som bidrar til mer

praktisk og variert læring». Dette er foreslått endret til «Rentekompensasjon for investeringer i læringsarenaer, utstyr og inventar i skolene». Vi har vurdert at det er relevant å inkludere «inventar» i tillegg til «utstyr», og begrepet «større utstyr» vil på sin side kunne bidra til å gi en klar avgrensning. At investeringene skal bidra til mer praktisk og variert opplæring i skolen er inntatt i forskriftens formålsbestemmelse.

Utdanningsdirektoratet forvalter en tilskuddsordning med øremerkede midler som har sammenfallende formål som denne rentekompensasjonsordningen, [Tilskudd til utstyr og læringsarenaer på 5.–10. trinn | udir.no](#). Departementet har vurdert behovet for å regulere at kommunene ikke kan bruke av tilskuddet de får fra Utdanningsdirektoratet som en del av investeringsgrunnlaget de søker rentekompensasjon for, men ser ikke behovet for det. Det er sannsynlig at tilskuddet fra Utdanningsdirektoratet og rentekompensasjonsordningen vil bli brukt til ulike ting i kommunene og samtidig er også tilskuddsmidlene forholdsmessig små sammenlignet med investeringsrammen til kommunene i rentekompensasjonsordningen. I søknadsskjemaet til Husbanken vil kommunene likevel bli bedt om å krysse av for om det omsøkte prosjektet har mottatt andre statlige tilskudd.

Rentekompensasjonsordningen vil være hjemlet i Husbankloven. Forskrift om lån fra Husbanken vil også få en henvisning til den nye forskriften, likt som de andre rentekompensasjonsordningene.

Forslag til forskrift om kompensasjon for renteutgifter til investering i læringsarenaer, utstyr og inventar i skolene fra Husbanken

Fastsatt av Kunnskapsdepartementet xx.xx.xxxx med hjemmel i lov 29.05.2009 nr. 30 om Husbanken § 1.

§ 1. Formål

Rentekompensasjonen skal stimulere kommunene til å investere i læringsarenaer, utstyr og inventar som bidrar til mer praktisk og variert opplæring i skolen.

Ordningen skal bidra til at elever på 5.-10. trinn får gode læringsarenaer tilrettelagt for praktisk læring.

§ 2. Hvem som kan søke om rentekompensasjon

Kommuner kan søke om rentekompensasjon til prosjekter som er påbegynt etter 6. oktober 2023.

Kommuner kan søke rentekompensasjon på vegne av private skoler med statstilskudd i egen kommune.

§ 3. Rentekompensasjon til læringsarenaer, utstyr og inventar

Det kan gis rentekompensasjon ved investeringer i følgende tiltak:

- a) Oppgradering av eksisterende læringsarenaer inne
- b) Oppgradering eller nyetablering av skolens utearealer
- c) Mindre nybygg knyttet til en eksisterende skole

d) Anskaffelser av utstyr og inventar

Anskaffelsene må være klassifisert som en investeringsutgift etter forskrift om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for kommuner og fylkeskommuner mv. § 2-2 og god kommunal regnskapsskikk.

Målgruppen skal være elever på 5.-10. trinn, og tiltakene skal være i tråd med ordningens formål.

§ 4. Størrelsen på rentekompensasjonen

Den årlige bevilgningen følger av de forpliktelsene som er knyttet til tilsagn om rentekompensasjon, gitt av Husbanken etter fullmakt fra departementet.

Fordelingen av investeringsrammen mellom kommunene skjer etter en fordelingsnøkkel gitt av departementet.

Det beregnes rentekompensasjon fra den dato Husbanken godkjenner søknad om utbetaling. Beregningen foretas i tråd med § 8.3 i forskrift om lån fra Husbanken..

§ 5. Søknad og saksgang

Søknad om tilsagn og utbetaling av rentekompensasjonen sendes Husbanken. Husbanken organiserer søknadmottak og utbetaler den årlige rentekompensasjonen innenfor de økonomiske rammene som er stilt til disposisjon.

§ 6. Særlige bestemmelser

Utforming og innredning av prosjektene skal følge bestemmelsene i forskrift 258 mars 2023 nr. 449 om helse og miljø i barnehager, skoler og skolefritidsordninger.

Prosjekter som har fått tilsagn må gjennomføres innen tilsagnsåret, pluss to påfølgende år.

§ 7. Prioritering

Departementet kan fastsette regler om prioritering av søknader.

§ 8. Sanksjoner ved mislighold

Dersom forutsetningene for tilskuddet ikke er overholdt, kan Husbanken redusere eller stanse utbetalingen av rentekompensasjonen, og eventuelt kreve tilbakebetaling fra den aktuelle kommunen.

§ 9. Veileder

Husbanken kan fastsette nærmere veileder om gjennomføringen av kompensasjonsordningen.

§ 10. Ikrafttredelse

Forskriften trer i kraft fra den 1.7.2024 til departementet bestemmer.